

Stanowisko Stowarzyszenia Autorów ZAiKS

wobec Raportu Fundacji Republikańskiej i ZIPSEE „Cyfrowa Polska” pt. „Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Analiza porównawcza systemów prawnych funkcjonujących w Polsce i wybranych krajach OECD”

Na stronach internetowych Fundacji Republikańskiej i Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska” opublikowano Raport „Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Analiza porównawcza systemów prawnych funkcjonujących w Polsce i wybranych krajach OECD”, opracowany przez ekspertów Fundacji Republikańskiej na wniosek ZIPSEE „Cyfrowa Polska” (datowany na luty 2017 r.). Raport ten prezentowany jest jako „raport wspólny” Fundacji i ZIPSEE „Cyfrowa Polska”, który „przedstawia i opisuje systemy działające m.in. w Skandynawii, Europie Zachodniej oraz w krajach anglosaskich”, „powinien służyć jako inspiracja dla rządzących w systemie opartym na OZZ-ach, funkcjonującym w Polsce”, a „wśród przedstawionych rozwiązań stosowanych w innych krajach są takie, które mogą służyć jako wzór do zastosowania w Polsce”.

Taka ocena możliwości wykorzystania Raportu nie ma jednak podstaw w przedstawionych w nim ogólnikowych informacjach, które w odniesieniu do poszczególnych państw i OZZ nie zostały zebrane i usystematyzowane w sposób umożliwiający ich analizę porównawczą. Raport prezentuje systemy zbiorowego zarządu prawami w wybranych krajach, również w Polsce, w sposób niepełny, nieprecyzyjny a w części – także błędny.

W towarzyszącym Raportowi komentarzu na stronach internetowych Fundacji Republikańskiej i ZIPSEE „Cyfrowa Polska” formułowane są zarzuty pod adresem polskich OZZ, można więc byłoby spodziewać się, że potwierdzenie i udokumentowanie tych zarzutów czytelnik znajdzie w Raporcie - poprzez konfrontację polskiego systemu zbiorowego zarządu i systemów zagranicznych. Tak jednak nie jest. W szczególności bowiem zawarte w nim informacje nie pochodzą na ogół z dokumentów źródłowych - aktów prawnych i wewnętrznych regulacji OZZ, stanowiących podstawę ich działalności, ale – z różnych publikacji i opracowań, pozyskanych przez autorów Raportu w Internecie. Takie opracowanie nie może stać się podstawą do dokonywania porównań i nie może być uznane za fachowe.

ZIPSEE „Cyfrowa Polska”, zraszający producentów sprzętu elektronicznego i elektrycznego, zainteresowanych faktycznie sprawą opłaty reprograficznej, wysuwa w swym komentarzu zarzuty wobec działania ZAiKS-u, kwestionując „sposób podziału wpływów pochodzących z tantiem, ich przeznaczenie i wysokość pobieranej prowizji” i uznając go za „nietransparentny i niesprawiedliwy”, przy czym zarzuty te także nie znajdują potwierdzenia w Raporcie. To kontynuacja wieloletnich ataków na nasze Stowarzyszenie. Wielokrotnie dezawuowaliśmy te bezpodstawne zarzuty, odwołując się do danych publikowanych od 2012 r. w rocznych sprawozdaniach, dotyczących działalności ZAiKS-u i jego finansów. Sprawozdanie te od 2015r. sporządzane są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 17 lipca 2014 r., realizującym już wówczas szczegółowe wymagania określone w - nieimplementowanej jeszcze - Dyrektywie 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania *on line* na rynku wewnętrznym. Sprawozdania te czynią finanse, zasady inkasa i repartycji oraz sposób realizacji zbiorowego zarządu przejrzystym i publicznie dostępnym dla wszystkich zainteresowanych działalnością ZAiKS-u.

Konkluzja zawarta w komentarzu do Raportu, że system zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w Polsce powinien być „bardziej przejrzysty” i „mniej represyjny” jest bezwartościowa w swojej ogólności, zwłaszcza, że OZZ realizują od kilku lat wyjątkowo szeroki obowiązek raportowania danych w sprawozdaniach, także finansowych, które podlegają ustawowemu obowiązkowi badania przez biegłego rewidenta. Mówienie zaś o „represyjności” w kontekście działalności OZZ, zbiorowo zarządzających prawami na podstawie ustawy, podlegających kontroli Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jest niezrozumiałe i stanowi wyjątkowe nadużycie.

Raport dotyczący zagranicznych systemów zbiorowego zarządu i zagranicznych OZZ mógłby być podstawą dyskusji o możliwych zmianach polskiego systemu zbiorowego zarządzania i poszukiwania dobrych rozwiązań. Ale jedynie raport profesjonalny, pełny, sporządzony wedle określonych i faktycznie uwzględnionych założeń i schematów oraz zawierający rzetelną analizę prawnosystemową, która pozwoliłaby na dokonywanie porównań i ocen.

Raport ZIPSEE „Cyfrowa Polska” i Fundacji Republikańskiej tych wymogów nie spełnia.

W załączeniu przedstawiamy uwagi do Raportu o charakterze ogólnym {{(I.)}} i szczegółowe, sporządzone odrębnie w odniesieniu do OZZ, działających w Polsce {{(II.1)}} i w pozostałych krajach opisanych w Raporcie {{(II.2)}}.

I. UWAGI OGÓLNE

Zgodnie ze wstępem do Raportu „impulsem do zbadania była krytyka obecnego systemu ochrony twórców przez organizacje zbiorowego zarządzania działające w Polsce i podlegające nadzorowi ministra właściwego ds. kultury”. Autorzy nie wskazują natomiast, czego dotyczy wspomniana krytyka - jakiej sfery działalności OZZ, oraz w jaki sposób treść Raportu miałyby być pomocna w dyskusji nad tymi nieokreślonymi zarzutami.

Autorzy we wstępie do Raportu stwierdzają, że celem jego było „przede wszystkim zebranie informacji, które mogą stać się podstawą do oceny i sanacji działania polskich organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi.” Niestety, brak jest w Raporcie rzetelnej analizy prawno-systemowej, która pozwoliłaby na dokonanie na jej podstawie porównania zaprezentowanych systemów prawnych z różnych krajów pod kątem konkretnych rozwiązań, dotyczących np. nadzoru nad OZZ, czy opłat reprograficznych. Nie opisano np. czym są opłaty reprograficzne, jakie jest ich źródło legislacyjne, nie wskazano też, jakie obszary regulują źródła prawa europejskiego (z treści Raportu wynika jedynie, że harmonizują one definicje prawa autorskiego oraz ujednolicają zasady ochrony praw). w Raporcie powołane są także dane dot. wysokości kosztów inkasa organizacji zagranicznych i polskich - z różnych lat - co wyklucza dokonywanie jakichkolwiek porównań i formułowanie na ich podstawie wniosków.

Za zupełnie niezrozumiałą należy uznać fakt braku wskazania w Raporcie, że podstawowe zasady działalności europejskich OZZ znajdują swoje źródło w uchwalonej w 2014 roku Dyrektywie 2014/26/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania *online* na rynku wewnętrznym. W odniesieniu do niektórych badanych krajów, np. Węgry czy Niemcy, zignorowano fakt implementacji Dyrektywy, co powoduje, że w przypadku tych państw przedstawione ramy prawne są już nieaktualne.

Raport jest napisany nieprecyzyjnym językiem, w którym miesza się słownictwo specjalistyczne z potocznym (mowa jest np. o korzystaniu z „utworów i dzieł”). Niespójna jest też terminologia, stosowana przy określaniu jednoznacznych pojęć z zakresu działania OZZ, np. koszty działalności OZZ to ujęte w Raporcie zamiennie, bez definiowania: „koszty operacyjne”, „koszty inkasa”, „prowizja”. Zakres tej „swobody językowej” wskazuje, że nie mamy do czynienia ze zwykłą niestarannością autorów Raportu, ale brakiem merytorycznej wiedzy i nieznanomością terminologii, dotyczącej analizowanej dziedziny. W niektórych przypadkach błędnie użyta terminologia jest wynikiem

bezrefleksyjnego tłumaczenia przepisanych fragmentów anglojęzycznych tekstów, np. zamiast “prawa do zwielokrotniania utworu” (ang. *reproduction right*) autorzy posługują się pojęciem “praw reprodukcyjnych” (str. 24).

Raport został przygotowany głównie na podstawie informacji pozyskanych w oparciu o opracowania w Internecie (z czym jego autorzy niespecjalnie się kryją, podając źródła w „bibliografii”), nie stanowi więc rzetelnej analizy aktów prawnych, czy wewnętrznych aktów poszczególnych OZZ. Jednym z najbardziej jaskrawych przykładów braku takiej rzetelnej analizy dokumentów jest fakt, że treść umowy powierzenia francuskiego OZZ SACEM jest w Raporcie opisana na podstawie interpretacji treści tej umowy przez ZAiKS przytoczonej w decyzji Prezesa UOKiK z 2004 r., a dane finansowe dotyczące wysokości opłat reprograficznych we Francji pochodzą z informacji prasowych ZAiKS, a nie ze źródeł francuskich.

Jednym z punktów analizy przedstawionej w Raporcie jest opis przedmiotu prawa autorskiego w poszczególnych ustawodawstwach, jak gdyby kwestia ta nie została ujednolicona na mocy konwencji międzynarodowych i ustawodawstwa europejskiego, co prowadzi do nic nie wnoszących wniosków w rodzaju stwierdzenia, że „niemieckie prawodawstwo rozróżnia ochronę własności przemysłowej i prawa autorskiego” czy, że „francuskie prawo nie chroni pomysłów i koncepcji” – przecież ustawodawstwa te w tym zakresie, czy też np. w zakresie długości czasu ochrony praw autorskich, z wymienionych wyżej powodów, nie różnią się od prawa polskiego.

Raport zawiera także błędne informacje dotyczące kwestii ogólnych, spoza zakresu prawa autorskiego, na co wskazuje np. stwierdzenie (będące tytułem rozdziału 5), że na kraje nordyckie składa się Dania i Skandynawia (nawet źródło w postaci Wikipedii podaje, że kraje nordyckie to kraje skandynawskie – Norwegia, Szwecja i Dania oraz Islandia i Finlandia). Do tej samej kategorii błędów można zaliczyć również stwierdzenie, że „Wszystkie kraje skandynawskie wdrażają dyrektywy unijne” – należy zaznaczyć, że Norwegia, będąca krajem skandynawskim, nie jest członkiem Unii Europejskiej i tym samym nie ma obowiązku wdrażania ustawodawstwa unijnego, a czyni to w związku z jej członkostwem w EOG.

II. UWAGI SZCZEGÓŁOWE

1. Zbiorowe zarządzanie prawami w Polsce

Prezentacja w Raporcie systemu zbiorowego zarządzania w Polsce jest skrótowa, w pewnym zakresie wybiórcza i nie odpowiada stanowi faktycznemu. Wybiórcze i niedokładne jest także przedstawienie

stanu prawnego, dotyczącego działania OZZ. Nie daje to w efekcie spójnego, kompleksowego obrazu działania OZZ, choć właśnie ten system, wg założeń autorów, jest wadliwy i powinien ulec zmianie. Do tego dochodzi brak precyzji terminologicznej i konsekwencji w prezentowaniu danych. I tak np.:

- 1) Nie jest precyzyjne stwierdzenie, że „członkiem OZZ może być osoba prawna” – nie jest to możliwe w przypadku części organizacji, zarządzających określonymi prawami. Jak wynika z treści art. 104 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Pr.Aut), organizacjami zbiorowego zarządzania są stowarzyszenia zrzeszające „twórców, artystów wykonawców, producentów lub organizacje radiowe i telewizyjne”. Jedynie więc w przypadku stowarzyszeń „zrzeszających” producentów i organizacje radiowe i telewizyjne możliwe jest członkostwo osób prawnych, gdyż te podmioty mogą mieć osobowość prawną.
- 2) Nie jest pełne, zgodne z ustawą o prawie autorskim i prawach pokrewnych, określenie przypadków, w których zezwolenie OZZ może być cofnięte przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – pominięto bowiem obowiązek zatwierdzenia tabel wynagrodzeń za korzystanie na wszystkich polach eksploatacji, określonych w art. 70 ust. 2¹ PrAut.
- 3) Niejasne jest określenie zakresu działania OZZ, bowiem wyodrębniono: „udzielanie zgody na wykorzystanie utworów” i „udzielanie licencji – podpisywanie umów na wykorzystanie utworów w imieniu autorów”. „Udzielanie zgody” przez OZZ na wykorzystanie utworów to właśnie „udzielanie licencji” – podpisywanie umów licencyjnych z użytkownikami praw, przy czym te organizacje, które zbiorowo zarządzają prawami na podstawie umów powierzenia praw w zbiorowy zarząd, działają „w imieniu własnym” ale na rzecz uprawnionych.
- 4) Błędem jest określanie przekazywanych przez OZZ uprawnionym należnych wynagrodzeń autorskich „zyskiem”, bo w ogóle o jakimkolwiek „zysku” nie może być mowy w tym przypadku.
- 5) Fragmentaryczna jest prezentacja przypadków dozwolonego użytku chronionych utworów, a brak w tym zakresie stosownego zastrzeżenia może wprowadzać czytelnika w błąd.
- 6) Nie jest wyczerpujące stwierdzenie, że „OZZ działają na podstawie umów licencyjnych” – OZZ działają bowiem „na podstawie” zezwoleń udzielanych przez ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, „na podstawie” powierzenia praw, „na podstawie” umów o wzajemnej reprezentacji z innymi OZZ, „na podstawie” umocowania ustawowego i także „na podstawie umów licencyjnych”, zawartych z użytkownikami praw, realizując, jako licencjodawca, obowiązki i uprawnienia strony tych umów.
- 7) Nie jest zgodne z obecnym stanem prawnym stwierdzenie (a Raport nosi datę „luty 2017”), że brak licencji na korzystanie z praw grozi m.in. obowiązkiem zapłaty należnego twórcy wynagrodzenia w „nawet potrójnej wysokości” – wyrokiem z dnia 23.06.2015r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził niekonstytucyjność art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. b w zakresie, w jakim

uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa, naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej – w przypadku, gdy naruszenie jest zawinione – trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu.

- 8) Mimo, że w przeważającej części Raport zawiera informacje dotyczące działania wszystkich OZZ w Polsce, tj. organizacji zarządzających prawami autorskimi i pokrewnymi, to jego autorzy posługują się swobodnie, a więc czasem nieadekwatnie bądź zamiennie terminami dotyczącymi praw autorskich („twórcy”, „utwory”, „prawa autorskie”) i praw do artystycznych wykonań („artyści”), np. „System dystrybucji środków do artystów i prowizja dla OZZ na przykładzie ZAiKS-u”, „System dystrybucji środków do artystów i prowizja dla OZZ na przykładzie KOPIPOL”. Taki bałagan terminologiczny nie pozwala na ustalenie rzeczywistego stanu prawnego i faktycznego.
- 9) Nieprecyzyjne i niepełne są informacje dotyczące prawa i – w pewnym zakresie – obowiązku zawierania porozumień przez OZZ. Wszystkie OZZ mogą zawierać porozumienia w zakresie licencjonowania korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz pobierania wynagrodzeń z tego tytułu (a nie tylko licencjonowania korzystania z utworów), zaś uprawnienie to nie dotyczy jakiś bliżej nieokreślonych „wykonań”. Jednocześnie obowiązek zawarcia porozumienia w określonym ustawowo terminie dotyczy nie generalnie „praw pokrewnych”, ale korzystania z przedmiotów praw pokrewnych jedynie na polu eksploatacji „odtworzenie” (art. 107¹ ust. 1 i ust. 2 PrAut).
- 10) Błędnie zatytułowana jest część Raportu, w której prezentowane są wszystkie OZZ w Polsce, zarówno zarządzające prawami autorskimi, jak i prawami pokrewnymi - „Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w Polsce”.
- 11) Błędnie określono nazwę ZAiKS-u, która brzmi: Stowarzyszenie Autorów ZAiKS.
- 12) Mimo, że przy prezentacji OZZ powołano się na zezwolenia ministra do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, które są podstawą wykonywania przez te organizacje zbiorowego zarządu, to autorzy Raportu nie posłużyli się treścią zezwoleń dla określenia zakresu działania tych organizacji, lecz zastosowali mieszane kryteria – podmiotowe i przedmiotowe. Autorzy Raportu posługują się potocznymi sformułowaniami: „stowarzyszenie zajmujące się”, „prowadzi działania z zakresu”, „operuje prawami”, „zarządza prawami”, „obejmuje prawa”, „zajmuje się prawami”, „obejmuje zarządzanie prawami”, „zrzesza artystów” i „zrzesza wykonawców utworów muzycznych” (te ostatnie określenia, użyte wobec ZPAP i SAWP, w ogóle nie informują o zakresie wykonywanego zbiorowego zarządzania). Opisy działalności poszczególnych OZZ zawierają wybiórcze informacje, nie są czytelne i jasne.

- 13) Błędna jest informacja, że ZAiKS zarządza prawami autorskimi „reżyserów”.
- 14) Błędne jest posługiwanie się przez autorów Raportu pojęciem „prowizja” na określenie poniesionych kosztów inkasa, potrącanych przez OZZ. Sugeruje to, bezpodstawnie, że polskie OZZ prowadzą działalność „za wynagrodzeniem”, stanowiącym ich „prowizję”.
- 15) Nie mają waloru rzetelnych danych informację, dotyczące przychodów i kosztów inkasa polskich OZZ (Tabela 2.), których źródło stanowi raport Centrum Cyfrowego Projekt: Polska a nie - sprawozdania OZZ, publikowane na ich stronach internetowych (strona ZAiKS-u: www.zaiks.org.pl).
- 16) Stwierdzenie, że „ZAiKS deklaratywnie prowadzi działalność non profit” sugeruje, że tak w praktyce nie jest. To sugestia bezpodstawną. Przytoczona kwota zgromadzonych przez ZAiKS środków finansowych to w jednej trzeciej wartość Funduszu Statutowego ZAiKS-u, zgromadzonego w czasie jego blisko stuletniej działalności, w jednej trzeciej – tantiemy zainkasowane w ciągu ostatnich trzech lat, sukcesywnie podlegające wypłacie po otrzymaniu od użytkowników wymaganej dokumentacji i po ustaleniu uprawnionych i w jednej trzeciej – zainkasowane tantiemy w bieżącym roku, podlegające wypłacie w ustalonych terminach repartycyjnych. Brak rzetelnej wiedzy o systemie inkasowo-repartycyjnym, stosowanym w ZAiKS-ie jest przyczyną nieuzasadnionych, błędnych sugestii autorów Raportu co do nieprawidłowości związanych z „zapasem nierozdysponowanych środków finansowych” i „zapasów”.
- 17) Błędne jest również stwierdzenie, że „całe wynagrodzenie jest dostępne dla użytkownika” – wynagrodzenia autorskie ZAiKS wypłaca autorsko-uprawnionym.
- 18) Raport nie zawiera żadnego omówienia obowiązującego w Polsce systemu opłat od urzędzeń i czystych nośników oraz opłat reprograficznych, w tym obowiązujących regulacji prawnych. „System dystrybucji środków do artystów i prowizji dla OZZ na przykładzie KOPIPOL”, opisany w tak zatytułowanej części Raportu, nie można uznać za reprezentatywny i kompletny, gdyż każda z OZZ może mieć autonomiczny system podziału środków pomiędzy uprawnionych, nie mówiąc o tym, iż w przedstawionych przez autorów informacjach dotyczących KOPIPOL-u brak jest jakiegokolwiek odniesienia do systemu poboru opłat. Tak więc, mimo zapowiedzi we „Wstępie” do Raportu, nie „ujmuje on całościowo” (...) „mechanizmów działalności OZZ w Polsce”, także w odniesieniu do opłat reprograficznych.

2. Zbiorowe zarządzanie prawami w pozostałych krajach

Raport zawiera liczne błędy merytoryczne również w zakresie analizy systemu zarządzania prawami w pozostałych badanych krajach. Ich przykłady przedstawia poniższe zestawienie:

LP.	Kraj	Stwierdzenie z Raportu	Rzeczywistość
1.	Czechy	OZZ dla uzyskania zezwolenia muszą przedstawić projekt planu dystrybucji i alokacji utworów (str. 12).	Zgodnie z czeską ustawą o prawie autorskim chodzi o projekt planu dystrybucji i wypłaty wynagrodzeń autorskich (art. 98 ust. 3 lit. c) ustawy o prawie autorskim - autorský zakon) ¹ .
		Organizacje OZZ zajmują się ochroną praw autorskich i majątkowych związanych z prawem autorskim jak również sposobem udostępniania praw publicznie <u>oraz prawem do ich zniszczenia przez autora (str. 12).</u>	Niezrozumiała i nieznajdująca uzasadnienia w brzmieniu czeskiej ustawy definicja. W rzeczywistości (zgodnie z oficjalnym tłumaczeniem ustawy na język angielski), definicja ta stanowi, że „Celem zbiorowego zarządzania prawami, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy (...)jest zapewnienie zbiorowego wykonywania i zbiorowej ochrony autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz udostępniania tych praw publiczności” ² .
		Organizacja Oaza zajmuje się prawami profesjonalnych <u>projektantów</u> muzycznych (str. 14).	Organizacja ta (której działalność jest zresztą przedmiotem postępowania o uchylenie zezwolenia na zbiorowe zarządzanie) reprezentuje <u>inżynierów dźwięku</u> ³ .
2.	Węgry	Właściwym organem rejestrującym i nadzorującym działalność OZZ jest Ministerstwo Kultury (str. 16).	Zgodnie z art. 90 węgierskiej ustawy o prawie autorskim rejestr OZZ i nadzór nad nimi (w tym zatwierdzanie tabel opłat) prowadzi węgierski Urząd Własności Intelktualnej (węg. <i>Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala</i>) ⁴ .

¹ <https://www.mkcr.cz/predpisy-zakonu-709.html>

² <https://www.mkcr.cz/predpisy-v-anglickem-prekladu-711.html>

³ <https://www.mkcr.cz/frequently-asked-questions-953.html?lang=en> - pytania 11 i 13

⁴ <https://www.sztnh.gov.hu/en/copyrights-and-related-rights/what-can-we-help-you/collective-management>

LP.	Kraj	Stwierdzenie z Raportu	Rzeczywistość
3.	Niemcy ⁵	Aby założyć organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w Niemczech należy uzyskać zezwolenie Niemieckiego Urzędu ds. Patentów i Znaków Towarowych (str. 19).	Taki wymóg jest stawiany wyłącznie organizacjom, które chcą zarządzać prawami na podstawie przepisów o prawie autorskim – tj. w zakresie obowiązkowego pośrednictwa, w pozostałym zakresie zezwolenie nie jest wymagane, co nie pozbawia organizacji statusu organizacji zbiorowego zarządzania (sekcja 77 i 82) ⁶ .
		Status OZZ może uzyskać również osoba prywatna (str. 19).	Z uwagi na definicję OZZ, zawartą w ustawie o zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi przez organizacje zbiorowego zarządzania, w której OZZ określa się jako „organizację” (niem. <i>die Organisation</i>), oraz ze względu na wymagania zawarte w tej ustawie dotyczące struktury organizacyjnej OZZ, taka możliwość jest wykluczona.
		VG Bild-Kunst – (...) jego odpowiednikiem w Polsce jest ZAPA (str. 21).	Ewentualnym odpowiednikiem VG Bild-Kunst jest ZPAP (a w zakresie fotografii ZPAF).
4.	Francja	OZZ funkcjonują w formie spółek handlowych(str. 23).	Zgodnie z art. L.321-1 francuskiego kodeksu własności intelektualnej OZZ są osobami prawnymi funkcjonującymi pod dowolną formą organizacyjno-prawną ⁷ .
		Organizacje zobligowane są do powołania przynajmniej jednego kontrolera i jednego zastępcy (zgodnie z artykułem 219 ustawy nr 66-537 z dnia 24 lipca 1966 r. - ustawa o spółkach handlowych), którzy przeprowadzają swoje obowiązki zgodnie z przepisami określonymi w	Autorzy powołują się w tym miejscu na przepis, który został uchylony 1 sierpnia 2003 r., który zresztą dotyczył możliwości pełnienia funkcji biegłego rewidenta w kontekście kontroli sprawowanej nad działalnością francuskiej spółki akcyjnej (fr. <i>société anonyme</i>) ⁸ .

⁵ Raport pomija fakt implementowania przez Niemcy dyrektywy 2014/26/WE w formie odrębnej ustawy z 24 maja 2016 r. o zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi przez organizacje zbiorowego zarządzania, która kompleksowo reguluje kwestie zarządzania prawami w Niemczech, w tym uzyskiwania pozwoleń na zbiorowy zarząd, które do tej pory znajdowały się w niemieckiej ustawie o prawie autorskim. Por. <https://www.gesetze-im-internet.de/vgg/BJNR119010016.html>.

Ponadto bez uzasadnionych powodów w części Raportu odnoszącej się do Niemiec, została zamieszczona informacja o wysłuchaniu publicznym, które 23 kwietnia 2010 r. przeprowadziła Komisja Europejska, a które nie odnosiły nie tylko do działalności niemieckich OZZ.

⁶ <https://www.gesetze-im-internet.de/vgg/BJNR119010016.html>

⁷ https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;sessionId=632042942C6135BB87FB3C9B5DF52F9F.tpdila16v_1?idSectionTA=LEGISCTA000033676242&cidTexte=LEGITEXT000006069414&dateTexte=20170326

⁸

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexteArticle.do?cidTexte=JORFTEXT00000692245&idArticle=LEGIARTI00006278629>

LP.	Kraj	Stwierdzenie z Raportu	Rzeczywistość
		ww. ustawie (str. 23).	
		SACEM został określony jako firma prywatna (str. 23).	Zdanie to zdaje się (biorąc pod uwagę jego nieporadność terminologiczną) sugerować, iż SACEM jest organizacją nastawioną na zysk. Francuski kodeks własności intelektualnej nie przewiduje jednak możliwości, by OZZ prowadziły działalność w celach zarobkowych ⁹ .
		Stawki opłaty reprograficznej ustalane są przez Komisję (str. 25).	Nazwa organu odpowiedzialnego za ustalanie stawek to Komisja ds. opłaty reprograficznej ¹⁰ .
5.	Hiszpania	Opłaty reprograficzne - Organizacje zbiorowego zarządzania złożyły skargę do Generalnego Sekretarza Rady Unii Europejskiej, uznając, że nowy system niewystarczająco rekompensuje szkody poniesione przez posiadaczy praw, których reprezentują (str. 28).	Chodzi o skargę trzech hiszpańskich OZZ: EGEDA, DAMA i VEGAP przeciwko Administración General del Estado, złożoną do Sądu Najwyższego Hiszpanii przeciwko dekretowi królewskiemu ustanawiającemu finansowanie rekompensaty z tytułu wyjątku dotyczącego kopii na użytek prywatny z budżetu państwa, jako niezgodnemu z prawem UE. Sąd Najwyższy skierował w tej sprawie pytanie prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości UE. Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej (sic!), o którym mowa w Raporcie to najprawdopodobniej Rzecznik Generalny przy TSUE – w tym wypadku Maciej Szpunar, który wydawał opinię w tej sprawie w trakcie postępowania przez TSUE. Po raz kolejny autorzy Raportu wykazują się nieznaną podstawowych informacji na temat funkcjonowania instytucji UE (sprawa C-470/14 - EGEDA i in.) ¹¹ .

⁹ https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;sessionId=632042942C6135BB87FB3C9B5DF52F9F.tpdila16v_1?idSectionTA=LEGISCTA000033676242&cidTexte=LEGITEXT000006069414&dateTexte=20170326

¹⁰ <http://www.culturecommunication.gouv.fr/Thematiques/Propriete-litteraire-et-artistique/Commission-pour-la-remuneration-de-la-copie-privee>

¹¹ <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=pl&jur=C,T,F&num=C-470/14&td=ALL>

LP.	Kraj	Stwierdzenie z Raportu	Rzeczywistość
6.	Dania	KODA należy do NBC (sic!) (str. 32).	W rzeczywistości jest zupełnie odwrotnie. NCB (Nordisk Copyright Bureau) to OZZ będący wspólnym projektem i własnością pięciu OZZ-ów z krajów nordyckich - KODA, STEF (Islandia), STIM (Szwecja), Teosto (Finlandia) and TONO (Norwegia), który specjalizuje się w zarządzaniu prawami do kopiowania i nagrań muzyki na obszarze krajów nordyckich i bałtyckich ¹² .
		KODA - licencje przyznane przez Ministerstwo Kultury: 2 (str. 32).	Zupełnie niezrozumiałe zdanie, które budzi szereg zasadniczych wątpliwości. Nie wiadomo bowiem, czy autorzy błędnie przetłumaczyli pojęcie "zezwoenie", które organizacja musi otrzymać od Ministerstwa Kultury, aby mogła wykonywać zbiorowy zarząd, czy też zupełnie bezzasadnie próbują dać do zrozumienia, że w procesie udzielania licencji w ramach zbiorowego zarządu główną rolę odgrywa Ministerstwo.
7.	Finlandia	Od 2015 r. Finlandia zrezygnowała z systemu opłat reprograficznych, a rekompensatę za wynagrodzenie utracone w związku z dozwołonym użytkowaniem wypłaca się corocznie z budżetu państwa. Rekompensata ta finansowana jest z dedykowanego podatku medialnego (str. 34).	Fiński system rekompensaty za straty poniesione w związku z dozwołonym użytkowaniem prywatnym finansowany jest przez podatników ze wszystkich podatków. Ustawodawca zdecydował o utworzeniu oddzielnego funduszu w ramach budżetu przeznaczonego na sfinansowanie tych wypłat, którego wartość co roku ustalana jest przez fiński rząd. Podatek medialny (tzw. <i>public broadcasting tax</i>) jest jedną z danin w ramach fińskiego systemu podatkowego, ale nie ma on bezpośrednio na celu pozyskiwanie pieniędzy na ww. fundusz ¹³ .
8.	Szwecja	Wykaz OZZ: IFPI – FILMY fonograficzne (str. 35).	IFPI Sverige – FIRMY fonograficzne ¹⁴ .
		Wykaz OZZ: Bonus Presskopia – zajmuje się licencjami dla placówek dydaktycznych i kopiowaniem (str.35 i informacja na str. 36).	Właściwa nazwa: Bonus Copyright Access, a przedmiotem jej działania jest między innymi udzielanie rozszerzonych zbiorowych licencji

¹² <http://www.ncb.dk/index.php/about-ncb/>

¹³ <http://www.musicbank.co.uk/blog/eu-private-copying-situation-report-finland/>

¹⁴ <http://www.ifpi.se/>

LP.	Kraj	Stwierdzenie z Raportu	Rzeczywistość
			(ECL) na kopiowanie i rozpowszechnianie kopii (tylko na tych polach eksploatacji) poezji, prozy, sztuk teatralnych, fotografii i ilustracji na rzecz instytucji oświatowych (wszystkie poziomy edukacji oraz również edukacja dorosłych i edukacja wyznaniowa) oraz dla na rzecz innych podmiotów do celu wykorzystania utworów w działalności gospodarczej ¹⁵ .
		Dopiero w październiku 2017 wejdzie w życie ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi (str.36).	Ustawa ta, <i>Lagen om Kollektiv förvaltning av upphovsrätt</i> , KFUL, będąca implementacją dyrektywy 2014/26/WE, została uchwalona w 2016 r. a weszła w życie 1 stycznia 2017 r. (niektóre przepisy wejdą w życie 10 kwietnia 2017 r.) ¹⁶ .
9.	Wielka Brytania	Ochroną prawnoautorską objęte są efekty ludzkiej działalności, unikalne od momentu ich powstania, a w szczególności: [...] kształt obiektu (str. 37).	Zgodnie z ustępem 1 Copyright, Designs and Patents Act 1988 kształt obiektu nie jest objęty ochroną prawnoautorską. Może ono natomiast podlegać ochronie w oparciu o odrębne prawo własności intelektualnej, tzw. design right ¹⁷ .
		Dodatkowym warunkiem dla OZZ jest konieczność, aby być organizacją non-profit oraz być własnością bądź być zarządzany (sic!) przez członków (str. 37).	Definicja OZZ w prawie brytyjskim jest zgodna z niedawno implementowaną tam Dyrektywą 2014/26/UE, która w art. 3 lit. a stanowi, iż organizacja tego typu nie musi koniecznie spełniać obu tych warunków - wystarczy, że spełnione

¹⁵ <http://en.bonuscopyright.se/>

¹⁶ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2016977-om-kollektiv-forvaltning-av_sfs-2016-977

¹⁷ <https://www.gov.uk/design-right>

LP.	Kraj	Stwierdzenie z Raportu	Rzeczywistość
			jest tylko jeden z nich, tzn. OZZ (i) należy do jej członków lub jest przez nich kontrolowana, LUB (ii) jest organizacją nienastawioną na zysk ¹⁸ .
		Należy wyróżnić sytuacje, w których licencja nie jest konieczna. Jest to dozwolony użytek własny [...] (str. 38).	Brytyjskie prawo autorskie nie przewiduje obecnie wyjątku od prawa autorskiego dla użytku prywatnego ¹⁹ . Ustawodawca brytyjski próbował wprowadzić ten wyjątek nowelizacją z 1 października 2014 r., lecz przepisy te zostały uchylone wyrokiem High Court of England and Wales z 17 lipca 2015 r. ²⁰ .
10.	Stany Zjednoczone	Opłaty reprograficzne są przekazywane do Copyright Royalty Board (str. 42).	Zgodnie z sekcją 105 Copyright Law of the United States opłaty reprograficzne są przekazywane do Rejestru Praw Autorskich przy Bibliotece Kongresu, a stamtąd, po odliczeniu kosztów administracyjnych do Treasury of the United States ²¹ .
11.	Kanada	To właśnie CIPO jest też jednostką odpowiedzialną za rejestrację dzieł (str. 42).	Brak wyjaśnienia, iż do objęcia utworu ochroną prawnoautorską w Kanadzie nie jest wymagana jego rejestracja w CIPO, może budzić mylne przekonanie odnośnie do zasad powstania tej ochrony. Niedomówienie to jest tym bardziej mylące, iż autorzy Raportu wyraźnie wskazują brak takiego warunku w amerykańskim systemie prawa autorskiego, który również przewiduje możliwość rejestracji utworu dla celów dowodowych ²² .
		Opłaty reprograficzne sankcjonuje (sic!) VII rozdział Canadian Copyright Act (str. 44).	W rzeczywistości opłaty reprograficzne zostały uregulowane w rozdziale VIII ustawy, której prawidłowa nazwa to Copyright Act ²³ .
		Obecnie Playwrights Guild of Canada wyróżnia trzy rodzaj członkostwa (str.	W rzeczywistości wspomniany OZZ przewiduje dwa rodzaje członkostwa:

¹⁸ <http://www.legislation.gov.uk/uksi/2016/221/regulation/2/made>

¹⁹ O dziwo informacja o braku wyjątku dla dozwolonego użytku prywatnego w prawie brytyjskim nie została wskazana jako główna przyczyna nieistnienia opłaty reprograficznej w Wielkiej Brytanii, która omawiana jest na str. 39 Raportu.

²⁰ <http://www.osborneclarke.com/insights/Private-copying-in-the-UK-A-nation-of-infringers/>

²¹ <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/17/105>

²² <https://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/wr03915.html>

²³ <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-42/>

LP.	Kraj	Stwierdzenie z Raportu	Rzeczywistość
		44).	pełne (ang. <i>full membership</i>) oraz członkostwo wspierające i studenckie (ang. <i>supporting and student membership</i>), które przewidziane jest dla wszystkich podmiotów niebędących w stanie spełnić warunków pełnego członkostwa. Jedyna różnica wynika z faktu, że cena członkostwa wspierającego dla studentów jest niższa niż dla innych podmiotów ²⁴ .
		Wymogi uzyskania pełnego członkostwa w Playwrights Guild of Canada (str. 44).	<ul style="list-style-type: none"> • Autorzy tekstu pomijają fakt, iż pełne członkostwo mogą również uzyskać osoby, które są tłumaczami wskazanych w regulaminie OZZ utworów²⁵. • Autorzy błędnie przetłumaczyli jeden z rodzajów utworów, którego autorstwo (czy to jako twórca, tłumacz, czy twórca adaptacji) umożliwia otrzymanie członkostwa w OZZ, jako „książkę muzyczną” zamiast „scenariusza musicalu” (ang. <i>musical book</i>).
		Zarząd Access Copyright składa się z dwunastoosobowej Rada Dyrektorów (sic!) z przewodniczącym na czele (str. 45).	Zarząd OZZ składa się z 11 dyrektorów, z dyrektorem generalnym włącznie. Użyte przez autorów pojęcie rada dyrektorów jest wynikiem błędnego tłumaczenia słowa <i>board of directors</i> , które co do zasady tłumaczone jest właśnie jako zarząd ²⁶ .

Dyrektor Generalny

/-/ Krzysztof Lewandowski

Przewodniczący Zarządu

/-/ Janusz Fogler

²⁴ <https://www.playwrightsguild.ca/membership>

²⁵ <https://www.playwrightsguild.ca/membership>

²⁶ Co prawda anglosaskie prawo spółek przewiduje możliwość powołania organu o nazwie „rada dyrektorów”, funkcjonującej obok zarządu i walnego zgromadzenia akcjonariuszy, która wykonuje czynności nadzoru w danej osobie prawnej. Jednak organ taki nie pełni zarządu, a w strukturze Access Copyright nie ma innego organu, który mógłby zarządzać OZZ Por. <http://www.accesscopyright.ca/about-us/governance/>.